

ESPYY

Espeen ympäristön puolesta 2/10

ESPOON YMPÄRISTÖYHDISTYS ry ESBO MILJÖFÖRENING rf

**Suomen luonnonsuojeluliitto ry:n
Uudenmaan piirin sekä Natur och Miljö
rf:n paikallisyhdistys**

Jäsenmaksu 32 e, opiskelijat 20 e, perhejäsenmaksu 10 e.
Liittymiset ja osoitteenmuutokset Suomen luonnonsuojeluliit-
toon (www.sll.fi tai p. 09-228081).

Yhdistyksen toimisto:
Pappilantie 5
02770 Espoo
P. 455 1194
espyy.ry@kolumbus.fi
<http://www.espyy.net>

ESPYY Espoon ympäristön puolesta

Lehti on Espoon ympäristöyhdistyksen jäsenlehti.

Päätoimittaja, taitto: Merja Ruohonen

Painopaikka: Kopioniini

Painos: 1900 kpl

Lehteä koskevat tiedustelut osoitteella:

Merja Ruohonen,

Tiistiläntie 6 D 28, 02230 Espoo

p.k. 803 4759

merjaru@jippii.fi

Toimitus pidättää oikeuden tarvittaessa
lyhentää lehteen lähetettyjä kirjoituksia.

Tämä lehti on painettu paperille, jolla on
pohjoismainen ympäristömerkki.

Kannen kuva:
*Alkuvuodesta 2010 nähtiin Espoossa näin
upeita näkymiä.*
– Valok. Merja Ruohonen

Sisällysluettelo

Pääkirjoitus	3
Toimintasuunnitelma	4
Niittyverkostojen tärkeys luonnon monimuotoisuudelle	6
Muistutus Kuurinkallion asemakaavan muutoksesta	10
Muistutus Kalajärvenkallioiden asemakaavasta	12
Kunnallisvalitus Helsingin Hallinto-oikeudelle	13
Tapahtumia Pappilantiellä	14

Pääkirjoitus

Hyvää uutta vuotta kaikille!

Taas meillä on hieno luminen talvi, josta on paljon iloa ulkoilijoille. Kunnan pakkaset saattavat pistää miettimään sitä, onko ilmaston lämpeneminen tarua vai totta. Kuitenkin äsken julkaistut keskiarvolämpötilatilastot osoittavat, että suunta on edelleen voimakkaasti nouseva. Cancúnin kokous osoitti taas miten vaikea on solmia kansainvälisiä sopimuksia, joiden pohjalta ilmaston lämpenemistä pystyttäisiin hidastamaan. Pystymme luomaan ja markkinoimaan keksintöjä, jotka ovat vähäpäästöisiä ja ympäristönystävällisiä. Silti luonnonvarojen sekä varsinkin energian kulutus kasvaa jatkuvasti vaikka ekologinen jalanjälkemme on jo nyt kestämättömän suuri.

Ehkä meidän on vain hyväksyttävä, että elämme demokraattisessa yhteiskunnassa, jossa vain pieni vähemmistö suostuu muuhun kuin ottamaan hyvin pieniä askeleita ympäristön hyväksi.

Joulukuun alussa oli toinenkin merkkipäivä, kun Suomen tuorein uhanalaisuus selvitys, Suomen lajien uhanalaisuus 2010, julkaistiin juhlavasti Säätytalolla. Selvityksessä on ajantasaista tietoa Suomessa esiintyvien lajien tilanteesta ja se pohjautuu ison tutkijajoukon suuriin panostuksiin. Kuten Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton IUCN:n edustaja Jeffrey McNeely lausui omassa puhevuorossaan, Suomen saavutus tässä on ainutlaatuinen (45 % lajistosta eli n. 21 400 lajia arvioitu). Toki Ruotsi on lähellä samaa tasoa ja hyvä esimerkki muille maille. Selvityksestä kävi ilmi, että metsien ja perinnemaisemien uhanalaistuminen on hidastunut mutta varoitettiin, että suunniteltu energiapuun käytön lisääminen saattaa

taas verottaa lahoppulajistoa seuraavaan selvityksen mennessä.

Erityisen huonoa kehitystä todettiin soiden, kallioiden- ja tunturien lajistossa. Esimerkiksi soita uhkavat turpeen energiakäytön lisäämiseen kohdistuvat paineet. Myös leikkauksia luonnonsuojelun määrärahoista tämän hallituksen aikana pidettiin huolestuttavina, varsinkin kun varojen tarve päinvastoin kasvaa. Tietysti espoolaisten on vaikeampi vaikuttaa tunturilajiston kehitykseen mutta kallioiden osalta tilanne on toisin. Pääkaupunkiseudulla on ollut paljon kalliokohteita, kuten ketoja, ja hyvin monet niistä ovat joutuneet rakentamisen kohteiksi. Espoossa löytyy edelleen hienoja ketokohteita, kuten esimerkiksi vuonna 2006 rauhoitettu ja ympäristökeskuksen hienosti hoitama Kaukalahden kallionalusketo. Kuitenkin liian monet muut kohteet ovat jääneet huomaamatta ja kasvaneet umpeen tai ne on jo rakennettu.

Minulle suurin yllätys on ollut se miten vähän tämä tutkimus on herännyt huomiota lehdissä, varsinkin kun suomalaiset ovat perinteisesti olleet hyvin kiinnostuneita luonnosta. En ole nähnyt kun yhden kirjoituksen koko aiheesta ja sekin sisälsi vain kuvareportaasin.

Nyt on uusi vuosi alkamassa ja ehdimme vielä mieltä uuden vuoden lupauksia. Yritetään keksiä sellaisia, joilla olisi merkitystä ympäristön tilaan ja erityisesti luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen. Onhan meillä hyviäkin esimerkkejä olemassa: Naapurikylän isäntä Magnus Selenius valittiin juuri äsken vuoden luomuviljelijäksi sillä perusteella, että hän on kehittänyt paljon innovatiivisia keksintöjä, jotka parantavat luomuviljelyn toimivuutta sekä vähentävät ympäristöön kohdistuvia haittavaiikutuksia. Onnea Magnukselle sekä muille, jotka yrittävät vähentää ihmiskunnan aiheuttamia haittoja.

Stephen Venn pj

Toimintasuunnitelma 2011

Hyväksytty syyskokouksessa 22.11. 2010

Espoon ympäristöyhdistys ry (Espyy) on Suomen Luonnonsuojeluliitto ry:n ja Natur och Miljö rf:n jäsen. Espyy toimii edellä mainittujen keskusjärjestöjen rekisteröitynä paikallisyhdistyksenä Espoossa.

Espyy tavoitteena on edistää ympäristönsuojelua niin, että kuntalaisten elinympäristö säilyy monimuotoisena ja viihtyisänä paikkana ei vain nykykukupolville vaan myös jälkipolville. Tässä mielessä Espyy toimii yhdysiteenä niiden kuntalaisten kesken, jotka arvostavat luontoa ja ympäristönsuojelua sekä vaikutuskanavana niille, jotka haluavat vaikuttaa ympäristöasioita koskevissa kunnan päätöksentekoprosesseissa.

Espyy toiminta-ajatuksena on jatkaa ja kehittää jo aloittamaansa toimintaa sekä pyrkiä vahvistamaan yhteistyötä eri tahojen kanssa. Paikallistason yhteistyötä tehdään mm. muiden espoolaisten ympäristöasioita ajavien yhdistysten kanssa sekä eri kaupunginosa- ja asukas-yhdistysten kanssa.

Hallinto ja talous

Käytännön toimista Espyyssä vastaa sen hallitus, joka pyrkii kokoontumaan kuukausittain. Vuosikokous pidetään maaliskuun 2011 loppuun mennessä ja syyskokous loka-marraskuussa 2011.

Talouden osalta pääasiallisen tulokertymän muodostavat jäsenmaksut. Espyy voi lisäksi hakea keräyslupaa varainhankintaan ympäristönsuojelulisiin tarkoituksiin. Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry:ltä on mahdollista hakea paikallistoiminta-avustusta esim. luontokartoitusten ym. vastavien tekoon.

Toiminta

Kaavoitus ja yhdyskuntasuunnittelu

Kaavoituksen ja yhdyskuntasuunnittelun suhteen jatketaan kaavaluonnosten seurantaan ja niihin vaikuttamista yhteistyössä mm. paikallisten yhdistysten sekä luottamus- ja virkamiesten kanssa.

Erityisesti pyritään edistämään Nuuskion järviylängön ym. laajojen viheralueiden, pienialaisten lähiympäristöjen sekä muiden suojelu- ja viheralueiden säilymistä. Vastustetaan sekajätteen polttoa ja pyritään edistämään jätemäärän vähentämistä.

Metsät

Espyy pyrkii edistämään metsäluonnon monimuotoisuuden säilymistä koko Espoon alueella. Tavoitteena on Nuuskion kansallispuistoalueen laajentaminen ja muidenkin luonnonsuojelullisesti arvokkaiden kohteiden säilymisen edistäminen. Myös muita metsäsuunnitelmia seurataan ja pyritään Espoon kaupungin metsien luonnonvarojen säilyttämiseen. Yhteistyökumppaneina toimivat muun muassa Espoon kaupungin luonnonhoitoyksikkö ja asukas-yhdistykset.

Vesistöt

Espoon vesistöjä ja kosteikkoja tarkkaillaan ja niiden ympäristömuutoksia seurataan myös jatkossa. Yhteistyö Espoon eri vesiensuojeluyhdistysten kanssa jatkuu. Lisäksi toimitaan Matlalajärven Natura-alueen ennallista-

mishankkeen edistämiseksi.

Luonnonhoito

Santalahdenpuiston kukkaniittyä ylläpidetään yhdessä Espoon kaupungin kanssa, ja alueella jatketaan lintujen talviruokintaa. Luukissa suojellaan suoneidonvaipan kasvupaikkaa. Etsitään myös sopivaa kumminiittykohdetta.

Jäsenhankinta, tiedotus ja viestintä

Yhdistyksen jäsenmäärää pyritään kasvattamaan aktiivisesti vuoden 2011 aikana. Yhdistyksen tiedotuskanavina ovat verkkosivut (www.espyy.net) sekä kaksi kertaa vuodessa julkaistava ESPYY -Espoon ympäristön puolesta -lehti, jonka painosmäärä on noin 1900 kpl. ESPYY-lehti on tärkeä koko yhteistyöverkostolle tehtävän viestinnän ja markkinoinnin kanavana. Tehostetaan tiedotusta paikallislehdissä ja Luonnonsuojelija-lehdessä.

Yhteistyö eri järjestöjen kanssa

Järjestetään yhteistyössä Espoon Nuoret Ympäristönsuojelijat (ENY) ry:n kanssa ohjattuja kevätseurantaretkiä perheille maaliskuusta alkaen. Lisätään tiedotus- ja muuta yhteistyötä Natur och Miljö:n sekä alueen muiden paikallisyhdistysten, mm. Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n ja Vantaan ympäristöyhdistys ry:n kanssa.

Järjestökatu -Pappilantie

Villa Apteekin talotoimikunta

Jatketaan yhteistyötä Pappilantien Järjestökadulla toimivien kolmannen sektorin yhdistysten, Espoon mielenterveysyhdistys EMY ry:n, Hyvä Arki ry:n sekä Villa Apteekissa toimivien Kalliolan Setlementin Askel -projektin ja KeramiikkaKellarin kanssa. Jatketaan Espoon työvoiman palvelukeskuksen kanssa järjestettyjä retkiä Luontotalo Villa Elfvikiin. Yhdessä EMY ry:n kanssa edistetään luonto- ja kaupunkipolkujen tunnetuksi tekemistä järjestämällä yhteisiä retkiä. Osallistutaan Villa Apteekin talotoimikunnan puitteissa yhteisiin talkoisiin ja tapahtumiin sekä järjestäjinä että osallistujina itse tapahtumiin. Ympäristöyhdistys toimii Järjestökadulla lähinnä edellä mainittujen kolmannen sektorin yhdistysten tukijärjestönä toteuttamalla erilaisia ympäristöön liittyviä retkiä ja tapahtumia.

Vuodelle 2011 suunniteltua toimintaa

- luonto- ja ympäristöviikko kirjas-toissa kevättalvella
- kevätseurantaretkiä (maaliskuu/toukokuu) (ENY ry / LUONTO-LIITTO)
- luonnonkukkien päivänä kasviretki
- sieniretki (elokuu/syyskuu)
- luonto- ja kaupunkipolkukävelyitä

Niittyverkostojen tärkeys luonnon monimuotoisuudelle ja erityisesti pölyttäjähöynteisyhteisöille

Stephen Venn

Joulukuun alussa julkaistiin Suomen tuore uhanalaisuusarviointi, Suomen lajien uhanalaisuus 2010. Tämä oli yksi monista Biodiversiteetin teemavuoden tapahtumista. Teemavuotta edelsi vuosikymmenien mittainen maailman laajuinen hanke, jolla yritettiin pysäyttää luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen. Nyt teemavuoden lopussa voidaan miettiä, miksi hanke epäonnistui suurvaltojen sekä kansainvälisten järjestöjen päättäväisistä yrityksistä huolimatta. Mitä voimme tehdä toisin saadaksemme aikaan edes jonkinlaista parannusta? Tässä kirjoituksessa tar-

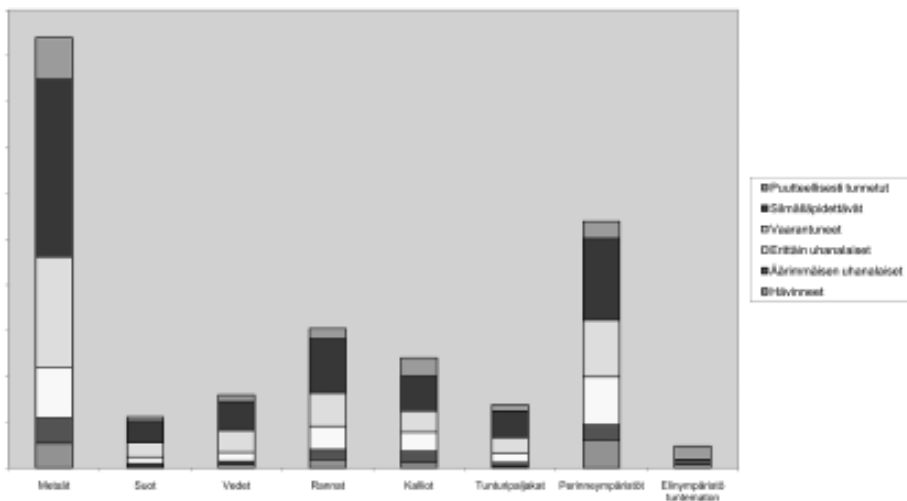
kastelen erityisesti kaupunkiinittyjen tilannetta, ja millaisia mahdollisuuksia ne tarjoavat kaupunkien luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseen ja parantamiseen. Sitä ennen pohdin miten kaupunkien viheralueita voidaan muuten hyödyntää paremmin luonnon monimuotoisuuden edistämiseen.

Kaupunkivihreä

Kaupungeissa on kahdenlaista vihreää, ainakin kaavoituksen kautta katsottuna: SL-vihreä (eli suojelualueet) ja muu vihreä. Näillä erilaisilla vihreil-

Kuva 1. Lajimäärät eri uhanalaisuusluokissa eri elinympäristöissä tuoreen Uhanalaisuusarvioinnin mukaan. Lajeista yli 1800 kuuluu metsien lajis-toon ja kyseisistä metsälajeista yli 800 kuuluu uhanalaisuusluokkiin VU, EN ja CR. Toiseksi eniten uhanalaisia lajeja (yli 600) löytyy perinneympäristöistä. Tietolähde: Rassi, Hyvärinen, Juslén & Mannerkoski (toim.), 2010

Punaisen listan lajien määrät luokittain ja elinympäristöittäin

lä on omaa roolinsa lajien suojelussa. Suojelualueet on perustettu aina tiettyjen uhanalaisien lajien tai elinympäristöjen suojelemiseksi. Saattaa olla, että jotkut luulevat näiden suojelualueiden riittävän suojelemaan kaikki uhanalaiset lajimme ja turvaamaan luonnon monimuotoisuuden. Totuus on, että suojelualueet suojelevat korkeintaan joitain populaatioita meidän harvinaisimmista lajeistamme. Nämä populaatiot saattavat kuitenkin olla niin eristyneitä ja pieniä, etteivät ne kuulu olennaisesti luontoon, eivätkä osallistu ekosysteemien toimintaan sen enempää kuin eläintarhan tiikerit tai museoesineet. On tietysti hyvä, että perustamme suojelualueita ja yritämme estää lajien sukupuuttoja, mutta olisi vielä paljon tärkeämpi yrittää elvyttää näitä lajeja, jotta ne pärjäisivät luonnossa.

Kaavoituksen muu vihreää sisältää virkistysalueet sekä liikennevihreän, pihat, puistot, joutomaat ja lähiluonto-alueet. Kyseisten alueiden ensisijainen tehtävä on aivan muu kuin luonnon-suojelu, mutta ne sisältävät runsaasti monille lajeille tärkeitä elinympäristöjä. Ne ovat myös yhtenäisempiä ja luultavasti SL-alueitakin tärkeämpiä luonnon monimuotoisuuden kannalta. Väitän, että nämä alueet ovat elintärkeitä suurelle määrälle lajeja. Mietitäänpä hetkeksi, mihin meidän kannata kohdistaa toimemme luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi? Kaupunkien ulkopuolelle? Luonnonsuojelualueille? Ainakin oman näkemykseni mukaan meidän kannattaa kiinnittää paljon enemmän huomiota juuri tähän tavalliseen kaupunkiluontoon taistelussa luonnon monimuotoisuuden puolesta.

Kuva 2. Herttoniemen tuulimyllyniitty Helsingissä. Niitty on hoidettu käsivoimin ja heinää kaadetaan viikatteella ja kuivataan seipäissä. © Paula Vehko 2008

Tässä asiassa meidän on käytettävä paljon enemmän mielikuvitusta ja hyödynnettävä kaikenlaisia luontoalueita. Muuten luonnon monimuotoisuuden hupeneminen ja museoiminen vain jatkuu.

Uhanalaisuus selvityksestä käy ilmi, että eniten uhanalaisia (yhteensä 814) sekä sukupuuttoon kuolleita lajeja (108) löytyy metsistä. Heti toisena tulevat perinneympäristöt, joiden osalta luvut ovat 524 (uhanalaisia) ja 122 (sukupuuttoon kuolleita lajeja). Koska uusien aarniometsien perustaminen kaupunkeihin vaikuttaa liian kovalta haasteelta, olen itse keskittynyt enemmän niittyihin tutkimus- sekä luonnon-suojelutyössäni, koska niiden osalta on vielä hyvät mahdollisuudet parantaa tilannetta.

Niityt

Niitty-sanaa käytetään erilaisissa yhteyksissä, mutta tässä tarkoitan sillä ruohovaltaisista avoimia biotooppeja, joissa yleensä kasvaa paljon mesikasveja. Niityt vaativat usein jonkinlaista

hoitoa kuten laiduntamista tai niittoa kerran tai kaksi vuodessa. Muuten ne heinittyvät ja kasvavat umpeen. Myös kedot ja kalliokedot kuuluvat perinnebiotooppien joukkoon, mutta ne ovat usein niin vähämultaisia ja vähäravinteisia, etteivät vaadi hoitoa. Niityt ovat usein pienialaisia ja monet niittylajit vaativat jonkinlaista niittyverkostoa, jotta pystyvät dispersoimaan paikasta paikkaan ja näin löytämään tarpeeksi resursseja. Kaupungeissa on myös muita niittymäisiä habitaatteja kuten pientareet, linnoitteet, maisemaniityt ja käyttöniityt, joissa myös kasvaa mesikasveja. Ainakin PK-seudun eri-ikäiset linnoitteet tarjoavat hyvin monipuolisia ja laji-rikkaita niittykohteita. Niistä hyvänä esimerkkinä toimii Suomenlinna.

Niittyjen arvo luonnon monimuotoisuudelle

Miksi juuri niityt ovat niin tärkeitä? Niityt kehittyivät perinteisen maatalouden seurauksena. 1800-luvun alkupuolella laajoja alueita käytettiin työhevös-

Kuva 3. Bembölen kahvituvan niitty. © Stephen Venn 2009

ten ja karjaan laitumina sekä rehun tuottamiseen. Vuosisatojen varrella hyvin monimuotoisia kasvi- ja hyönteislajistoja kehittyi näillä niityillä. Niittyjen määrä oli vähenemässä kuitenkin jo 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa, kun osa niityistä muokattiin pelloiksi ja osa kasvoi umpeen laidunnuksen ja niiton lopettamisen seurauksena. Kun niittyjen määrä väheni jatkuvasti koko 1900-luvun ajan, niin lopputulos näkyy tuoreessa uhanalaisuusselvityksessä suurena joukkona uhanalaisia ja sukupuuttoon kuolleita lajeja.

Ekosysteempipalvelut - pölytystä

Viime vuosina on kiinnitetty paljon huomiota eri palveluihin, joita ekosysteemit tuottavat ja joista ihmiskunta on riippuvainen. Hyvä esimerkki sellaisesta on pölytys. Ilman pölyttäjähönteisiä, marjapensaat ja hedelmäpuut eivät tuota satoa. Joinain vuosina takatalvi on johtanut siihen, että pölyttäjähönteisiä ei ole ollut liikkeellä seuraavana kesänä tietyn hedelmäpuun kukinta-aikana sillä seurauksella, että sato on ollut heikko tai olematon. Niityt muodostavat tärkeän elinympäristön mesipistiäisille, jotka ovat tärkeimpiä pölyttäjähönteisiä, ja niinpä yksi seuraus niittyjen häviämisestä on mesipistiäisten väheneminen, joka näin epäsuorasti vaikuttaa pölytykseen. Eli marja ja hedelmäsadot tulevat kärsimään ilman toimia, joilla niittyjen määrä/pinta-ala pidetään ennallaan tai sitä lisätään. Yksi keino parantaa pölytystä on tarhamehiläispesien siirtäminen alueille, joilla kaivataan tehokampaa pölytystä. Vaikka tarhamehiläisistä saattaa olla apua, ne eivät pysty korvamaan koko mesipistiäislajistoa ja nyt

olisi tärkeä toimia näiden elvyttämiseksi, ensisijaisesti ylläpitämällä niityverkostoa, sillä yksittäiset hyvät niityt eivät riitä.

Niittyjen hoito

Helsingin Yliopiston Biotieteiden laitoksen "Helsingin niityt" -hankkeen tutkimukset ovat osoittaneet, että PK-seudulla on paljon hyviä niittykohteita, vaikka Espoon puolella kedot ja kalliokedot ovat jo hyvin harvinaisia. Jotta eri eliöryhmien, kuten mesipistiäisten, populaatiot säilyvät, on tärkeä hoitaa hyvin tiedossa olevat niityt niittämällä ne loppukesällä ja poistamalla niittotähteet. Pidemmälle umpeutuneet niittykohteet vaativat voimaperäisempiä hoitomenetelmiä kuten puuston ja pensaiden raivauksista. Korvaavat elinympäristöt saattavat auttaa tarjoamalla elinympäristöjä sekä käytäviä niitylajeille.

Korvaavia elinympäristöjä ovat esi-

jatkuu s. 11

Kuva 4. Keinopesä pistiäisille kuvattu Hollannin Delftissä. Useat pistiäislajit vaativat lahopuita pesimistä varten. © Stephen Venn 2009

Muistutus Kuurinkallion asemakaavan muutoksesta (612701) 7.9.2010

Espoon ympäristöyhdistys toteaa, että asemakaavaehdotus tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Perusteluina palautukselle esitämme seuraavaa:

Ekologinen yhteys

Uudenmaan maakuntakaavassa on osoitettu kaava-alueen poikki kulkeva tärkeä ekologinen käytävä, jota ei ole huomioitu suunnittelussa. Maakuntakaavan viheryhteystarvemerkinä ei ole osattu tulkita oikein, kun asemakaavaselostuksessa puhutaan ulkoilureitistä.

Asemakaavaehdotuksessa on eräiden tonttien osa merkitty säilytettäväksi luonnontilassa, mutta kaavamääräyksessä 6•~ alue esitetään aidattavaksi. Kaavamerkinät eivät mielestämme ole yleiskaavan ja maakuntakaavan mukaisia. Keskuspuistoon rajautuvat korttelialueet pitää rajata selvästi erilleen viheralueesta ja niitä pitää kaventaa, jotta luontoselvityksen suositus toteutuu. Maakuntakaavan ekologisen yhteyden sijainti ja toimivuus on selvitettävä jatkosuunnittelussa sekä kaava-alueen sisällä ja tarvittavin osin laajemmin.

Maakuntakaavan viheryhteystarve määritellään näin:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että merkinnällä osoitettu yhteys säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, alueen maisema-arvot, arvokkaiden luontokohteiden säilymisen sekä lajiston liikkumismahdollisuudet.

Viheryhteyden mitoituksessa on

kiinnitettävä huomiota yhteyden merkitykseen ekologisen verkoston osana sekä seudullisten ja paikallisten virkistystarpeiden yhteensovittamiseen siten, että olemassa olevat virkistysalueet varatut tai siihen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön.

Hulevedet

Kaavaselostuksessa viitataan lyhyesti asiaan, mutta kaavakartassa ja kaavamääräyksissä ei ole hulevesien käsittelystä mainintaa. Hulevesien käsittelystä on oltava selkeä määräys kaavamääräyksissä ja se on huomioitava korttelisuunnitelmissa. Suunnitellun alueen yhtenä Espoon tärkeimmistä kaupunkipuroista, Finnoonojan, valuma-alueetta. Finnoonojaan on suoritettu merkittäviä taimenen kotiutusistutuksia 2000-luvulla. Purossa on jo todettu luontaista taimenen lisääntymistä (Virtavesienhoitoyhdistys Ry, suullinen tiedonanto 2010, Janatuinen) ja puroa on kunnostettu kaava-alueen yläjuoksulla 2009 ja tänä kesänä alajuoksulla Friisilässä Espoon ympäristökeskuksen rahoittamana.

Finnoonoja on lähes ainoa vielä jäljellä oleva ekologinen yhteys Keskuspuiston ja meren välillä. Espoon kaupunginhallitus on kiinnittänyt huomiota erityisesti hulevesien käsittelyyn lausunnossaan 6.9.2010 Uudenmaan maakuntaohjelman luonnoksesta.

Ote KH:n lausunnosta:

Yhdyskuntarakenteen eheyttämisessä huomioon otettavista ympäristöhaitoista on syytä erikseen mainita huleve-

det ja tulvahaitat. Espoossa ja muissa pääkaupunkiseudun kunnissa on erityisen tärkeää kehittää ja soveltaa hulevesien hallinnan keinoja rakennetuilla, edelleen tiivistyvillä alueilla. Tällä tavoin voidaan mm. vähentää tulvariskiä ja edistää elinympäristön terveellisyyttä. Toimenpiteisiin tulee sisällyttää hulevesien hallinnan kehittäminen ja edistäminen tiiviisti rakennetuilla alueilla.

Melu

Asemakaavaehdotuksessa on epämääräisesti annettu määräyksiä me-

lunsuojauksesta ja kaavaselostuksessa todetaan kummallisesti näin: "Turunväylän meluntorjunta toimintasuunnitelmassa olevien ratkaisujen tarkentuksessa aikataulun ja suunnitelmien osalta voidaan tulevia suunnitelmia käyttää kaavamääräyksen mukaisena meluselvityksenä."

Mielestämme ehdotuksessa ei ole huomioitu melunsuojausta riittävästi.

Espoon ympäristöyhdistyksen puolesta

Stephen Venn, puheenjohtaja
Pasi Raipola, varapuheenjohtaja

Helsy ja Espyy retkeilivät Kotkassa Sapokan puistossa kesäkuussa 2010. – Valok.Taina Oinonen

Niittyverkostojen.... Jatkoa sivulta 9

merkiksi joutomaat ja pientareet. Muita apukeinoja ovat viherkatot sekä tekoniihty, jotka pyrkivät luomaan uusia sopivia elinympäristöjä niittylajistolle kaupunkialueilla. Helsingin yliopistossa on perustettu uusia tutkimushankkeita, jotka pyrkivät selvittämään näiden keinojen mahdollisuuksia edistää niittylajistoja kaupungeissa. Kuitenkin tehokain ja järkevin tapaa ylläpitää niittylajistoa on jo olemassa olevien niittyjen tehokas hoito.

Kirjallisuus

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. ja Mannerkoski, I (2010) Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010

Lisää tietoa niittytutkimuksista löytyy tästä linkistä:

<http://www.helsinki.fi/urbanecologyresearch/greenhance/index.htm>

Muistutus Kalajärvenkallioiden asemakaavasta

(720900) 6.9.2010

Espoon ympäristöyhdistys on tutustunut Kalajärvenkallioiden kaavaehtotukseen ja lausuu siitä seuraavaa.

Yleistä

Kalajärvenkallioiden alue soveltuu sijaintinsa ja luontoarvojen vuoksi huonosti lisärakentamiseen ja siksi alueen kaavasta on mahdotonta tehdä sellaista, että se olisi yhdistyksen mielestä onnistunut. Parasta olisi alueen kaavoituksesta luopuminen.

Mikäli kaavaa viedään eteenpäin, on siitä kuitenkin mahdollista tehdä luontoarvojen kannalta nykyistä ehdotusta vähemmän haitallinen melko pienillä muutoksilla.

Nuukion ja Petikon välisen yhteyden riittävä turvaaminen

Kalajärvenkallioiden suojelualueen perustaminen oli Espoon kaupungilta kaikki kiitokset ansaitseva ratkaisu. Juuri näin tulisi turvata kaikki säilyneet tärkeät metsäekologiset yhteydet kaupungin omistamilla alueilla. Suojelu takaa alueiden pysyvyyden ja laadun sekä osoittaa niiden erityisen merkityksen.

Nykyisen kaavaehdotuksen heikentäviä vaikutuksia metsäekologiseen yhteyteen olisi mahdollista vähentää poistamalla kaava-alueen pohjoisosaan esitetty AO-varaus (kortteli 85002) sekä sille johtava lyhyt tievaraus. Vihdintien eteläpuolisen ekoyhteyden huomioinnin tärkeyttä korostaa se, että Kalajärvi II:sen kaavailtu lisärakentaminen sekä sen vaatimat

tiejärjestelyt tulevat vääjäämättä heikentämään nykyisen ekoyhteyden toimivuutta ja laatua huomattavasti.

Kaava-alueen metsä- ja suoarvoja heikentää olennaisesti kaava-alueen keski- ja länsiosaan esitetty rakentaminen ja Kalajärvenkallio-tien varaus. Rakentamisen alle on muun muassa jäämässä vanhoja luonnontilaisen kaltaisia kangas- ja kalliometsiä sekä kohotalaisen edustava kangaskorpien ja soistuneiden kankaiden mosaiikki, jota ei ole havaittu (vaikka se näkyy mm. peruskartalla) eikä tunnistettu kaavan luontoselvityksessä. Luontoarvojen kannalta haitallisin on korttelivaraus 85164, jonka alle jää muun muassa edellä mainittu korpien ja soistumien mosaiikki.

Espoon ympäristöyhdistys esittää, että kaavaa tarkistetaan poistamalla siitä vähintäänkin korttelivaraus 85002 sekä supistetaan korttelivarausta 85164 siten, että korpien ja soistumien mosaiikki voidaan säilyttää.

Rakentamisen vaikutukset Kalajärveen

Rakentamisen vaikutuksia Kalajärveen ei ole riittävästi arvioitu. Muun muassa hulevesien johtamisen vaikutukset tulisi riittävässä määrin selvittää ennen kaavasta päättämistä.

Espoon ympäristöyhdistyksen puolesta

Stephen Venn, puheenjohtaja
Pasi Raipola, varapuheenjohtaja

Kunnallisvalitus Helsingin Hallinto-oikeudelle

Valituksenalainen päätös

Espoon kaupunginvaltuuston päätös 13.09.2010 Soukankallion asemakaava ehdotuksen hyväksymisestä (alue 412800). Valtuuston pöytäkirja 13.09.2010, kohta 20.

Vaatimukset

Vaadimme, että ne kaavamerkinnot ja -määräykset, jotka ovat ristiriidassa Uudenmaan maakuntakaavassa viheryhteyksiksi osoitettujen kaavamerkintöjen ja -määräysten kanssa, on poistettava.

Asemakaavaehdotus on maankäyttö- ja rakennuslain vastainen.

Perustelut

Soukankallion asemakaavaehdotus ei täytä MRL:n 32 § mukaista ohjetta eikä MRL:n 54 §:n sisältövaatimuksia eikä sitä laadittaessa ole otettu kaikilta osin huomioon Uudenmaan maakuntakaavan ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden asettamia sitovia velvoitteita.

Kaavaehdotus on siten MRL:n vastainen ja se tulee jättää vahvistamatta vaatimiltamme osin.

Kortteli 33140 poistetaan kokonaan ja korttelin 33139 osalta poistetaan ylin kerrostalotontti liitteen 2 rajauksen mukaisesti.

Maakuntakaavan viheryhteystarpeen suunnittelumääräyksessä edellytetään, että "yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että merkinnällä osoitettu yhteys säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, alueen maisema-arvot, arvokkaiden luon-

tokohteiden säilymisen sekä lajiston liikkumismahdollisuudet". Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Soukankallion asemakaavaehdotus on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastainen. Se ei myöskään turvaa riittävässä määrin Espoon osuutta Helsingin seudun viheralueverkoston toimivuudesta.

Valtioneuvoston päätöksessä valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (2000) mainitaan, että alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota (4.4., erityistavoitteet).

MRL 24 §:n velvoite valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta, koskee oikeudellisesti kaikkea kaavoitusta.

Espoossa 26. lokakuuta 2010
Espoon ympäristöyhdistys ry

Stephen Venn, Puheenjohtaja
Pasi Raipola, varapuheenjohtaja

Tapahtumia Pappilantiellä

Meistä on moneksi - tapahtuma 15.4.2010 Entressen kirjastossa Espoon keskuksessa.

Tapahtuma järjestettiin yhteistyössä Espoon kaupungin työntekijöiden ja erilaisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Paikalla oli noin 50 eri kaupungin ja yhteisöjen edustajaa. Yhdistyksellämme oli oma esittelypöytä jossa jaettiin erilaisia esitteitä mm. Espyy - lehteä sekä lyhyttä tiivistelmää toiminnastamme ja tietysti sanallista infoa asiasta kiinnostuneille. Kävijöitä oli runsaasti. Paikalla oli Eeva-Liisa Laakso.

Hanikan luontopolun avajaiset 17.5.2010

Hanikan luontopolku Soukassa oli pesyt kasvonsa 20 vuoden käytön jälkeen. Infotaulut oli uudistettu ja polut kunnostettu. Polku on helposti kuljettava ja kosteikkopaikkojen yli oli rakennettu pitkospuut. Infotauluja on 14. Taulujen ihastuttava kuvitus on graafikko-kuvittaja Sanna Pelliccionin ja biologi Katri Luukkosen käsialaa.

Alueella on yli 200 vuotta vanhoja mäntyjä ja 12 000 vuotta sitten paikalleen jäänyt valtava rapakivisiirtolohkare. Alue on Espoon paras lepakokohde, siellä voi nähdä pohjanlepakoiden syöksyilyä. Avajaisiin osallistuivat yhdistyksen edustajina Sinikka Schönberg ja Eeva-Liisa Laakso.

Selvästi kivaa – tapahtuma Pappilantiellä 19.5.2010

Tapahtuman järjestivät Pappilantien järjestöt; A- Kilttojen liitto/ Askel ry, Espoon Mielensterveysyhdistys ry (EMY ry), Espoon ympäristöyhdistys ry, Hyvä

Arki ry sekä Espoon järjestöjen yhteisö (EJY). Tapahtumassa oli erilaista ohjelmaa; musiikkia, pihakirppis, yhdistysten esittelypöytiä, erilaista syötävää ja kahvia sekä hauskoja että totisia urheilutapahtumia. Espoon ympäristöyhdistys järjesti Kulttuuriympäristökävelyn, jota opasti Eeva-Liisa Laakso. Kävelyjä tehtiin kolme.

Naapuripäivä 28.5.2010

Espoo oli ensi kertaa mukana eri puolilla maailmaa vietettävässä Naapuripäivä-tapahtumassa. Tämänvuotinen tapahtuma oli järjestyksessään 10. Naapuripäivä. Se sai alkunsa Pariisissa vuonna 2000. Espoon kulttuuripalvelut ja Espoon Kruunu toimivat tapahtuman käynnistäjinä ja koordinoijina, varsinaisen tapahtumavastuun ollessa kuitenkin paikallisilla toimijoilla.

Espoon keskuksen naapuripäivää vietettiin Järjestökadulla/ Pappilantiellä.

Pappilantien järjestöjen lisäksi tapahtumassa olivat mukana Omnia, Espoon kaupungin kulttuuripalvelut, vanhustalpalvelut sekä Galleria Espoonsilta.

Espoon osuus tapahtumasta oli Kulttuuriympäristökävelyn järjestäminen Eeva-Liisa Laakso opastuksella.

Ympäristöpäivä Pikku- Auroassa 4.9.2010

Tapahtuma oli Pikku- Auran syyskauden avajaiset, perheiden ympäristöpäivä.

Espoon Nuoret Ympäristönsuojelijat ENY ry oli varsinainen tapahtumajärjestäjä, järjestäen luontopolun sekä kahvilan pidon.

Espoon ympäristöyhdistyksen hallitus vuonna 2010

Puheenjohtaja Venn Stephen p. 09-191 57712, stephen.venn@helsinki.fi

Varsinaiset jäsenet:

Raipola Pasi, vpj pasi.raipola@saunalahti.fi

Lamminpää Jorma, siht. jormalamminpaa@hotmail.com

Solantie Veikko p. 09-854 1524

Laakso Eeva-Liisa, tal.hoit. p. 09-2561241, eeva.laakso@pp.inet.fi

Itkonen Pirjo pirjo.itkonen1@luukku.com

Schönberg Sinikka

Oinonen Taina tmo285@windowslive.com

Rantanen Helena

Ruohonen Merja, päätoimittaja p. 09-803 4759, merjaru@jippii.fi

Varajäsenet:

Järvisalo Kaj kaj.jarvisalo@pp.inet.fi

Hagner Päivi

*Helsy ja Espyy järjestivät yhteisen linturetken Hankoniemelle keväällä 2010.
- Valok. Taina Oinonen*

*Kuva Helsingin ja Espoon yhteiseltä linturetkeltä Porkkalaan lokakuussa 2010.
– Valok. Taina Oinonen*